

Maakuntafoorumi 27.8.2026 Sulkava

**Merja Olenius, kehittämisjohtaja
Anne Moisio, hallintojohtaja**

TALOUDEN SUUNTAVIIVAT 2027

Talousarvio 2027

Valtuusto 4.12.2025:

- 2026 talousarvio alijäämäinen -87.000 e
- 2027 taloussuunnitelma alijäämäinen -50.000 e

Talousarvio esitys 17.8.2026:

- 2026 talousarvio alijäämäinen -87.000 e
- 2027 talousarvio alijäämäinen -120.000 e

Vuodelle 2027 esitetään jatkettavan 3.maksatusasiantuntijan määräaikaisuutta turvaamaan maksatuksien sujuvuutta.

KVTES palkankorotukset vuosina 2026-2027 ovat huomattavat ja niiden vaikutus maakuntaliiton talouteen on suuri, koska henkilöstökulut vuosittain ovat yli 70 % toimintakuluista.

Talousarvioesitys on laadittu siten, että kuntien maksuosuuksiin ei esitetä nostoa vuodelle 2027.

Aiemmilta vuosilta kertyneet ylijäämät mahdollistaa alijäämäisen talousarvion vuodelle 2027.

Alustava talousarvio 2027

TUOTOT	KS 2026	TA 2027	Muutos 26->27
	€	€	€
Kuntien maksuosuudet	2 385 100	2 385 100	0,0
Muut tuotot	24 000	24 000	0,0
Tuotot yhteensä (ei hankkeet)	2 409 100	2 409 100	0,0

KULUT	KS 2026	TA 2027	Muutos 26->27
	€	€	€
Henkilöstö (ei hankkeet)	-1 541 300	-1 600 800	-59 500
Muut kulut (ei hankkeet)	-802 100	-767 200	34 900
Hankkeiden omavastuut *)	-152 700	-161 100	-8 400
Kulut yhteensä	-2 496 100	-2 529 100	-33 000
Tulos	-87 000	-120 000	-33 000

Osastoittain		
Luottamus- henkilöhallinto	Virasto	Hankkeet
-269 900	-1 330 900	
-262 800	-504 400	
		-161 100
-532 700	-1 835 300	-161 100

*) käynnissä olevat itse toteutettavat hankkeet. Taulukossa ei ole esitetty hankkeille saatavia tukia, vaan vain kuntien maksuosuuksiin vaikuttavat maakuntaliiton omarahoitusosuudet. Sisältää myös hankerahoituksen hallinnoinnin nettokulut.

Kuntien jäsenmaksuosuudet ennallaan 2027

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Jäsenmaksuosuus €	2 451 199	2 377 700	2 425 300	2 449 600	2 449 600	2 315 600	2 315 600	2 315 600	2 385 100	2 385 100	2 385 100	2 385 100
Muutos-% ed.vuoteen		-3,0	2,0	1,0	0,0	-5,5	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0
						Heinävesi						
						Joroinen						

Kuntien maksuosuudet 2027, alustava

Kunta	Maksuosuus 2026 €	Maksuosuus 2027 €	Muutos 2026-2027 €
Enonkoski	20 145	20 145	-
Hirvensalmi	30 735	30 735	-
Juva	85 820	85 820	-
Kangasniemi	91 875	91 875	-
Mikkeli	1 019 209	1 019 209	-
Mäntyharju	115 203	115 203	-
Pieksämäki	303 711	303 711	-
Puumala	33 604	33 604	-
Rantasalmi	53 914	53 914	-
Savonlinna	595 560	595 560	-
Sulkava	35 324	35 324	-
YHTEENSÄ	2 385 100	2 385 100	-
muutos-%	0,0 %		

*) Kuntien välinen maksuosuuksien jakauma määräytyy vuosittain viimeisimmän vahvistetun kuntien laskennallisten verotulojen suhteen pohjalta. Vuoden 2027 kuntakohtaiset maksuosuudet on laskettu oheiseen taulukkoon samalla kuntien välisellä jakaumalla kuin vuoden 2026 maksuosuudet. Tämän vuoksi taulukossa esitetty kuntakohtainen maksuosuus vuodelle 2027 on ainoastaan suuntaa-antava.

Kehittämistavoitteet ja läpileikkaavat teemat

Hyvinvointi

Osaaminen

Yritysten
kilpailukyky

Kokonais-
turvallisuus

Ilmastonmuutokseen
sopeutuminen ja sen hillintä

Globaaleja ratkaisuja tarjoava Etelä-Savo

Globaaleja ratkaisuja maakunnan vahvuuksilla

Arvoketjussa ylöspäin

TKI-toiminnan kunnianhimoinen nousu

Virtaa kansainvälisyydestä

Osaamisen vahvistaminen

Luonnostaan vauras Etelä-Savo

Uudistuva, kestävä ja kilpailukykyinen

maa- ja metsätalous

Puhdas ruoka ja vesi

Saimaa kehitysalustana

Tulevaisuutta yhdessä rakentava Etelä-Savo

Laadukkaan elämän Etelä-Savo

Aktiiviset, osallistuvat asukkaat

Kulttuuri ja luovat alat elinvoiman lähteenä

Ennakoiva ja yhteensovittava

maankäytön suunnittelu

Monipalkkaisuus mahdollisuutena

Kestävä liikennejärjestelmä

ja toimivat yhteydet

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Suunta 2045 – Maakuntastrategian valmistelu 2026-2028

1. Tiedonkeruu ja toimintaympäristön analyysi 2026

- Howspace -alusta tiedonkeruun ja vuorovaikutuksen mahdollistajana
- Tekoäly analyysin tukena
- Copilot-strategia-agentti sparraamassa valmistelua Teams-ympäristössä
- Tulevaisuuskysely sidosryhmille

2. Tulevaisuustarkastelu 2026-2027

- Tulevaisuustaulukon laatiminen
- Tulevaisuuskuvien muodostaminen
- Vaihtoehtoisten skenaarioiden rakentaminen

- 3. Yhteiskehittäminen 2026-2027

- Kunnallisasiain työryhmän tulevaisuustyöpaja (syksy 2026)
- Kutsutyöpaja keskeisille sidosryhmille (syksy 2026)
- Tulevaisuusfoorumi kaikille avoimena osallistumistilaisuutena (alkukevät 2027)

- 4. Strategiset valinnat 2027-2028

- Maakunnan kehittämistavoitteiden määrittely
- Skenaarioiden arviointi ja vertailu
- Strategisten painopisteiden tunnistaminen

- 5. Prosessin lopputulos (2028)

- Todennäköisimmän kehityskulun kuvaus
- Toivottavan tulevaisuuden skenaario
- Vaihtoehtoinen strateginen skenaario
- Näihin perustuvat maakunnan kehittämistavoitteet ja strategiset painopisteet

Maakuntakaava 2045 laadinta käynnissä

	Aloitusvaihe	Tavoite- ja valmisteluvaihe	Ehdotusvaihe	Hyväksymisvaihe
Ajankohta	2026	2026-2027	2028	2028
Vaiheessa tapahtuu	- Kaavoitus käynnistyy - OAS nähtävillä ja lausunnoilla	- Kaavan selvitysten laadinta Kaavan ja strategian tavoitteet - Valmisteluaineiston laadinta valmisteluaineiston nähtävillä asettaminen - Kaavan vaikutusten arviointi käynnistyy	- Kaavaehdotuksen laadinta - Selvitysten ja vaikutusten arvioinnin täydentäminen tarvittavilta osin - Kaavaehdotuksen nähtävillä asettaminen	- Maakuntahallitus esittää maakuntakaavan hyväksymistä maakuntavaltuustolle - Maakuntavaltuusto hyväksyy maakuntakaavan
Kuntien ja päätöksen tekijöiden vaikuttamisen paikat	OAS lausunto	- Neuvottelut kuntien ja sidosryhmien kanssa - Maakuntakaavan ja –strategian työpajat - Mahdollinen maakuntastrategian ja –kaavan valtuustoseminaari - Lausunto valmisteluaineistosta	- Neuvottelut kuntien ja sidosryhmien kanssa - Lausunto kaavaehdotuksesta	Valituksen jättäminen valtuuston hyväksymispäätöksestä hallinto-oikeuteen

Vuoden 2027 keskeinen toiminta – aluekehittämisen ja aluesuunnittelun alueilla

EU-rahoitus ja kansallinen rahoitus

Ohjelmakauden 2021-2027 EAKR- ja JTF-rahoituksen täysipainoinen toteuttaminen

- KV-hankerahoituksen osuuden kasvattaminen maakunnassa
- Tulevan ohjelmakauden 2028+ rahoituksen varmistaminen IP alueella

Keskeiset maakunnan kehittämistä tukevat prosessit

- Itäisen Suomen ohjelman toimenpiteiden edistäminen
- Maakuntaohjelman 2026-2029 mukaisten toimenpiteiden edistäminen
- Maakunnan Suunta 2045 – maakuntastrategian ja maakuntakaavan valmistelu
- Maakunnallinen ja Itä-Suomen kattava liikennejärjestelmätyö

Ennakointi ja tiedolla johtaminen

- Maakunnan tilannekuvan tuottaminen ja Etelä-Savo ennakoi sivuston ylläpito ja kehittäminen

Vuoden 2027 keskeinen toiminta

Edunvalvonta

- Itä- ja Pohjois-Suomen EU:n ohjelmakauden 2028-2034 varojen jakoon liittyvä edunvalvonta
- Tulevaan hallitusohjelmaan vaikuttaminen maakuntahallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti

Viestintä

- Europe Direct tiedotuspisteen toiminnan jatkaminen

Hankkeet

- D.O. Saimaa alkuperämerkin kehittäminen
- Itäkulmat hanke (kulttuuri)
- Itä- ja Pohjois-Suomen EU -rakennerahastokauden alueellinen valmistelu 2028
- Kuntien sopeutuminen ilmastonmuutokseen ja maakunnan biotalousstrategian valmistelu

EU-rahoituksella haetaan lisää vaikuttavuutta

- Kohdennus **maakunnan kärkialoihin ja älykkään erikoistumisen painopisteisiin**
- Maakuntaliittojen osallistuminen EU:n rahoituskauden 2028–2034 **kansallisen kumppanuussuunnitelman** valmisteluun
- **Pohjoisen harvaan asutun alueen NSPA –erityistuen vaatimus** yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa
- Varautuminen aluekehitysrahoituksen arviolta **25 prosentin vähenemiseen rahoituskaudella 2028-2034**
- Uusien, kilpailtujen kansainvälisten EU-rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen maakunnassa koheesiorahoituksen rinnalla rahoituskaudella 2028-2034
- INTERREG –ohjelmien/ rahoituskanavien hyödyntäminen entistä vahvemmin (EUROPE, URBACT) (Central Baltic, Baltic Sea Region, NPA -Interreg)
- **Tavoite:** EU-rahoituksella mahdollisimman suuri vaikuttavuus Etelä-Savon elinvoimaan, kilpailukykyyn ja uudistumiseen.

EU:n Uudistuva ja Osaava Suomi ohjelmärahoitus Etelä-Savossa 2021-2027 (MYR:in sihteeristö ja MYR)

Rahoitettuja hankkeita

5/2026 mennessä

EAKR 253 kpl

ESR+ 87 kpl

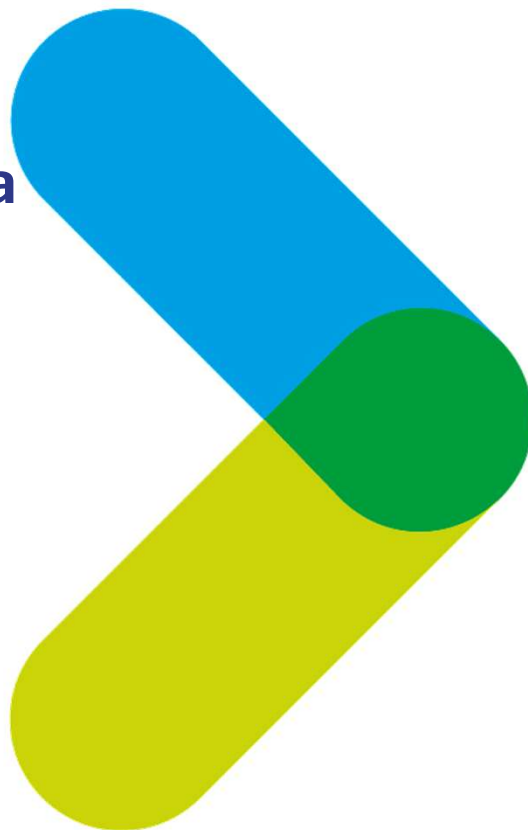
JTF 83 kpl

Rahoitusta varattu
kaudelle 2021-2027

67 milj. euroa (mkl+evk)

20 milj. euroa (evk)

44 milj. euroa (mkl+evk)

Esimerkkejä kuntien kehittämistoimintaan myönnettyistä EU:n –osarahoittamista hankkeista

- MATKAILU (Sulkava, Juva, Puumala, Kangasniemi, Mäntyharju, Savonlinna ja Mikkeli)
- TEOLLISUUSALUEET (Juva, Mäntyharju)
- TKI –YMPÄRISTÖT (Noheva Savonlinna, BEM Mikkeli)
- TYÖLLISYYS OSAAMINEN JA KOULUTUS (Työllisyysalueet)
- OSALLISUUS JA KULTTUURI (järjestöt)
- KESTÄVÄ KAUPUNGIKEHITTÄMINEN (Mikkeli)
- SAAVUTETTAVUUS (Puumala)
- PK –YRITYSTEN KASVUN JA KILPAILUKYVYN PARANTAMINEN

TUKIPROSENTTI 70-80%, INVESTOINNIT 35-70%

JTF rahoitusta myönnetty kuntien hankkeisiin 7,25 milj. euroa

EAKR rahoitusta myönnetty suoraan kunnille 2,4 milj. euroa

Edunajamisen ajankohtaiset

- **Itäisen Suomen ohjelman edistäminen (AKKE rahoitus ylimaakunnallisiin hankkeisiin 2026 yht. 12 milj. euroa)**
- **Maakunnan saavutettavuuden parantaminen (väylät, verkot)**
- **EU-aluekehitysvarojen turvaaminen nykyisellä ja seuraavalla EU-ohjelmakaudella**
- **Osaaminen ja TKI-toiminta - panostukset maakunnan kehittämisen kärkiin: metsä, vesi, ruoka, matkailu ja digitalous**
- **Matkailuun suunnattavien panostusten kasvattaminen -> kansainvälisen matkailun osuuden lisääminen**
- **Kestävän kasvun ja luonnonvara-alan edistäminen kaikilla politiikka-aloilla**
- **Monipaikkaisuuden mallimaakunta -> vapaa-ajan asukkaiden suuri määrä vahvuudeksi**
- **Kuntarahoituksen turvaaminen ja tasausjärjestelmän oikeusperusteisuus**

Edunajamisen ajankohtaiset

- **Itäisen Suomen ohjelman edistäminen (AKKE rahoitus ylimaakunnallisiin hankkeisiin 2026 yht. 12 milj. euroa)**
- **Maakunnan fyysisen ja digitaalisen saavutettavuuden parantaminen**
- **EU-aluekehitysvarojen turvaaminen nykyisellä ja seuraavalla EU-ohjelmakaudella**
- **Osaaminen ja TKI-toiminta - panostukset maakunnan kehittämisen kärkiin: metsä, vesi, ruoka, matkailu ja digitalous**
- **Matkailuun suunnattavien panostusten kohdistaminen uusille markkinoille -> kansainvälisen matkailun osuuden kasvattaminen**
- **Kestävän kasvun ja luonnonvara-alan edistäminen kaikilla politiikka-aloilla**
- **Monipaikkaisuuden mallimaakunta -> vapaa-ajan asukkaiden suuri määrä vahvuudeksi**
- **Kuntarahoituksen turvaaminen ja tasausjärjestelmän oikeusperusteisuus**

KIITOS!